

ORJEN VAPAUDEN KAIPUU.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

net poltettiin muutamaa päivää myöhemmin Wiellan torilla.

Vallassaoleva luokka on aina yrittänyt hukuttaa orjien verellä orjien vapautteen pyrkimisen ja kuitenkin tuo valtuutuksen verinen julmuus ei ole voinut sammuttaa orjien vapauden kaipausta, sillä aina uudelleen ovat orjat nousseet kapinaan orjuuttajiaan vastaan. Niinpä Englannissaakin v. 1381 nousivat melkein kaikki silloiset talonpojat ja käsityöläiset taisteluun Englannin ylimysluokkaa vastaan ja saivatkin silloin Englannin hallituksen myöntymään noiden kapinaan nousseiden talonpoikain ja käsityöläisten vaatimuksiin, jotka pääpiirteissään olivat seuraavat: että heille myönnettäisiin tasapuolinen oikeus maanviljelykseen, kalastukseen ja karjalaidunmaihin. Mutta heti kun nuo oikeudet oli työläisille myönnetty ja työläiset lakanneet kapinoimasta, alkoi Englannin hallitseva luokka — feodaliherrot ja kirkkoisat — värväämään sotilaita ja saivatkin 40,000 miestä riistovaltaansa puolustamaan.

Tuon 40,000 miehen armeijan avustamana he akkiovaruamatta menivät ja hyökkäsivät oman maansa asettomien, rauhallisten työläisten kimppuun, tappoivat tuhansia työläisiä, ajoivat heidät mailtaan ja asunnoistaan ja ottivat kaikki työläisten omaisuuden ylimysluokan haltuun. Aivan samalla tavalla menetteli Saksan ylimysluokka v. 1525 jolloin Saksan talonpojat nousivat kapinaan sen vuoksi kun heitä rääkättiin aina nousevilla verotakoilla ruhtinasten ja aatelien hyödyksi; heidän elämänsä tehtiin ylettömällä verotakoilla kokonaan sietämättömäksi ja kaikenlaisten laillisten verukkeiden avulla riistettiin talonpojilta heidän entiset oikeutensa ja vieläpä maatkin yksityisten koronkiskurien omaisuudeksi. Tuo aina vain lisääntyvä riisto ja sorto omistavan luokan taholta nostatti Saksan työläiset vallankumoukselliseen vimmaan. Maaliskuun lopulla v. 1525 lähtivät Saksan talonpojat liikkeelle noin 10,000 miestä kerrallaan. Heihin liittyivät silloiset kaivostyöläiset ja monissa kaupungeissa ammatikisällitkin. Heti ryhtyi omistava ja vallassaoleva luokka rautakourin vastustamaan orjien oikeutettua kapinaa ja muutaman kuukauden kestäneen julman työläisten teurastuksen ja hirvittävän verenvuodatuksen jälkeen saikin Saksan omistava luokka täydellisen voiton kapinoitsijoista.

Nuo edellä kerrotut kapinat työväenluokan ja vallassaolevan luokan välillä eivät ole ainoat. Niitä on käyty ennen ja jälkeen noiden edelläkerrottujen aikojen ja aina edelleenkin käydään niin kauan kuin työväenluokka on vapauttanut itsensä harvojen riistajain orjuudesta.

Nykyisten palkkaorjien orjuuttajat — kapitalistit — käyttävät samoja keinoja orjakapinointa, s. o. nykyisiä työtaisteluita kukistaessaan, kuin entisajan feodaliherrot maaorjien kapinoita kukistaessa, sillä onhan meillä tuoreessa muistissa ne monet veriset työtaistelut, mitä esimerkiksi täällä Amerikassakin on viime vuosinakin käyty ja viruahan nytkin parhailaan satoja työväenluokan luokkataistelijoita vaukiloihin teljettynä orjuuttajiemme

vainon vuoksi. Mutta kaikella sillä sorrolla ja vainolla, mitä nykyinenkin vallassaoleva luokka — kapitalistit — harjoittaa palkkaorjiaan kohtaan, ei voida sammuttaa orjien vapauden kaipausta; päin vastoin; mikä suuremman riiston ja sorron alla me elämme, sen valtavammaksi paisuu vapautemme kaipuu ja me tulemme aina uudelleen nousemaan kapinaan niin kauan kuin me olemme voittaneet vapautemme. — Jenny Trast.

PAYNE, MINN.

Kun lokakuun alkupäivinä kirjoitin Toverittareen näistä metsävalkeista, en osannut aavistaa sitä kamalaa hävitystä, mitä ne ovat tehneet täällä Minnesotassa tuona kauhuun päivänä lokakuun 12 päivä. Silloin oli vähällä palaa meidän kylä myös, sillä valkea räivosi neljässä kohden. Meillä pääsi tuli alvan kartanon taakse, mutta suurella ponnistuksella ja kylälaisten avustamana saimme sen sammumaan. Saimme maistaa esimakua savusta ja valkeasta. Tämän kirjoittaja oli vähällä tukehtua savuun, sillä läpi lieskan ja savun oli vain mentävä vesilämpärin kanssa.

Kunnollisista kouluopettajista on täälläkin puute, sillä Paynen kansakouluun ei ole saatu opettajaa. Se joka oli tänne määrätty, ilmoitti syksyllä olevan sairaana; väliaikaiseksi tuli Merolandista valtion koevarmin emäntä, vaan hän ei joutunut olemaan montakaan päivää. Sitte tuli samasta kylästä nuori, vasta 17-vuotias korkeakoulun oppilas ja kun opettaja on näin nuori ja lapsellinen, niin ei suinkaan se opetus ole häviää. Lapsilla ei ole mitään pelkoa kun tappelevat keskenään koulussa nenät verissä. Toiset tulevat kotiin kädet veriselle rautapinnalla. Toiset lähtivät eivätkä taido saada lapsia kouluun millään; pelkäävät sitä selkäsäunaa, jota koulussa saavat. Eikö olisi jo aika vanhempien mennä väliin? Ei sanottu tappele taida ennen loppua. Jokaisen olisi neuvottava lapsiaan.

Marraskuun 12 päivä tuli tieto Superiorin, Wis., sairaalasta, että siellä oli edellisenä yönä kuollut Nick Bones, 38-vuotias, Great Northern rautateiden työntekijä. En tiedä hänen muista sukulaisistaan, vaan täällä oli hänellä yksi serkku, joka matkusti heti Superioriin. — Nythän se onkin sairauden ja kuoleman aika-kaus. Valkea minä lehdessä ottaa käteensä, niin aina sairautta ja kuolemaa saa lukea. Sotaa seuraa aina nälkä, taudit, rutto ja kuolevaisuus. En ennen eläissän ole kuullut influenssasta, joka nyt kulovalkean tavoin on levinnyt ympäri Yhdysvaltain ja Canadian.

Toverillinen tervehdys kaikille.
M. E. Haapala.

PARANSI HÄNEN KUVEREPEX-MÄNSÄ.

Minä repesin pahasti nostaessani kirstua monta vuotta takaperin. Tohtorit sanoivat ainoan toivon parantumiseen olevan leikkaus. Kuveytyt eivät auttaneet minua. Vihdoin sain jotakin, joka paransi minut nopeasti ja täydellisesti. Siitä on kulunut vuosia, eikä repeämä ole palannut, vaikka teen kovaa työtä kirvesmiehenä. Ei ollut mitään leikkausta, ei ajanhukkaa, ei vaivaa. Ei minulla ole mitään myytävänä, mutta annan täydellisen tiedon miten voitte löytää täydellisen parannuksen ilman leikkausta, jos kirjoitate minulle, Eugene M. Pullen, Carpenter 599 E. Marcelus Avenue, Manassquan, N. J. Leikatakaa tämä ilmoitus ja näyttäkää se jollekin toiselle, jotka ovat repeytyneet — voitte pelastaa jonkun hengen, eli ainakin lopettaa tuskan, joka johtuu repeytymisestä ja leikkauksen pelon ja vaarallisuuden.

+ NEW YORKIN SUOM. NAISTEN +
+ OSUUSKOTI +
+ JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO +
+ 241 Lenox Ave. & 122 St. +
+ Telefooni: 813 Morning side +

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolessa, joka torstai, kello 2 i.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

KUOLLUT

Surulla ilmoitan että rakas veljeni

Keljo Johannes Sandell

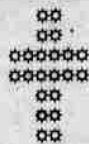
kuoli 10 päivää sairastettuna tätä kirottua kulkutautia hospitalissa Telluridessa, Colo. Hän oli syntynyt 1891 kesäkuun 24 p. Taivassalossa, T. L., ja kuoli 3 p. marraskuuta 1918. Häntä lähinnä suremaan jäi tässä maassa minä veljensä ja toinen veli Norwoodissa, Mass., morsian Suomessa, 1 veli ja 4 sisar, sekä lukuisa joukko sukulaisia ja tuttavuuksia Suomessa sekä tuttavapiiri Telluridessa, Colo., ja useammalla muulla paikkakunnalla tässä maassa jonka täten ikävällä ilmoittamme.

HILDA, OLIVE ja KAINO ED SANDELL.

Box 843, Red Lodge, Mont.

Voi tuoni julma miksi ryöstit multa veljen parhaan. Lepää rauhassa velli rakas.

Veljesi Edl.

Raskaan murheen murtamana ilmoitan että rakas mieheni ja Taimin pappi

Kalle Hilli

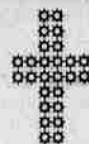
kuoli kotonaan Britannian maililla 26 p. lokakuuta 1918, kello 7 illalla, sairastettuna 10 päivää tuota raivoavaa ruttoa; ja haudattiin Vancouveriin 31 p. lokak. Vainaja oli syntynyt Suomessa Nilsin pitäjässä Kuopion läänissä heinäkuun 10 p., 1885. Oli kuollessaan 33 v., 3 kk., 10 p. Häntä suremaan jäin minä hänen vaimonsa 2½ vuoden vanhan tytön kanssa, sekä vainajan isä ja kaksi veljeä Suomessa, ynnä minun sisareni perheineen tässä maassa, ja Suomessa vanhempani ja 3 veljeä sekä tässä maassa sukulaiset ja tuttavat.

MARY HILLI

(o. s. Pihl)

Box 47, Britannia Mine, B. C.

Nukkuos rauhassa rakastettu ja uskollinen elämän toverini.

Sydämen surulla ja kaiholla ilmoitamme että rakas poikamme

Pauli Johannes Pyykkö

kuoli Vancouver, B. C., lokak. 30 päivä. Hän oli syntynyt Rovaniemellä, Oulun läänissä, heinäkuun 28 päivä, 1918. Siis oli kuollessaan 10 v. 8 kk. ja 2 p. ikäinen. Häntä suremaan jäimme, äiti, isä ja kaksi pienempää veljeä täällä vieraalla maalla.

ELIZABETH, KALLE JA VELJET PYYKKÖ.

Oi tuoni, miksi noin ankara olla saatot, Että ensitainen meiltä riistit pois?

Et säällä sä yhtään tuntea voi Valkea sydämemme sitä nyt vaikeroi.

Nukkuos rauhassa, lapseni, Seppeleillä on koristeltu hautaus

Espanjan-lentsun murtamana valpui kuolonuneen rakastettu mieheni ja lasteni isä

Emeli Luoma

vanhanmaannimi Ylikapahuoma

Schreiberissä 31 p:nä lokak. v. 1918. Vainaja oli syntynyt Suomessa, Karvian pitäjässä, Ämmälän kylässä, Turun läänissä v. 1886, 25-10; ollen kuollessaan 32 vuoden ja 6 päivän vanha. Vainajan jäi lähinnä suremaan kaksi lasta sekä minä hänen vaimonsa, ja suuri toveri- ja ystäväpiiri, jonka täten ilmoitan kaukana oleville sukulaisille ja tuttaville.

Laila, Vilho ja Olga Luoma Scheiber, Ont., Can.

Jo loppuivat elon taistosi, Maanpovessa löysit leposi. Sä taistelit puolesta oikeuden, Edestä orjien vapauden. Sä aatteellemme pyhitit elosi, Siksi pyhänä säilyy sun muistosi. Jäi lapsesi vaille isän hellän hoivaa Ja itse mä kaipaan ystävää olvaa. Uinuos rakkahin povessamman. Me kaihoten sua muistamme vaqn. (26) Olga.

Surulla ja kaihomieliin ilmoitan omaisille ja tuttaville että rakas mieheni

Gustaf Wilson

sortui kuolemaan sodan tuottaman kulkutaudin "Spanish-influenssan" uhrina hospitalissa Grand Forks, B. C., Canada, lokak. 31 p. klo 6 ap., 1918. Syntyisin Iisalmelta, Kuopion läänistä; ollen kukoistavimmassa miehuuden voimissa, 28 v. 2 kk., 5 päivän iässä. Ellessään Kusti oli hilpeän hoinen ja toverillinen omaisiansa ja lähimmäisiään kohtaan. Siksi kaipaus on vilpittön jälkeen jääneitä, joita hänellä on 2 sisarta, 3 veljeä tässä maassa ja 2 sisarta, 2 veljeä Suomessa, sekä heidän kauttansa lukuisa sukulaisjoukko ja laaja toveripiiri.

ALIINA WILSON

(o. s. Aliina Heikkilä)

Box 95, Phoenix, B. C., Canada.

Lempi pyhä povessansa, Aate jalo johtonsansa Halki yön hän uskalsi. Kulmillansa aamurusko, Sielussansa suuri usko Kuolemaa hän tervehti.

Nyt yksin syysiltana astelen tarhaamme, kun keitalehdet kauristen putoo. — Oli elomme onni lyhkäsenlainen. Kalleim-pauli talven vaippahan peittyi. (26)

Jos olet tietämättömän toverisi todellinen ystävä, niin tilaat hänelle Toverittaren.

NAISTEN OSUUSKOTI
2185—15th St.
SAN FRANCISCO, CAL.
Telefooni: Market 3568
SAN FRANCISCO